

Forslag, saaledes at vi ville være istand til at tage hele denne Sag under grundig fornyet Overveielse.

Svuid. Der er vel neppe Tvivl om, at der er adskillig Trang til i det Mindste en stor Del af de Baner, som i de senere Aar have været under Omtale. Jeg antager ogsaa, at Dnskerne om disse Baner ere saa stærke, at de vilde gaa igjennem her, hvis der ikke var den særlige Hindring, som har været i de senere Aar, nemlig at dette Ministerium bliver, saaledes som det ærede Medlem for Svendborg Amt (Lang) forleden Dag sagde, siddende. Naar jeg ser paa Lovforslaget her, saa vil vel det, der falder stærkest i Øinene, være det store Tilskud, der kræves fra Kommunerne. Naar der skal ydes omtrent 90,000 Kr. foruden Expropriation, saa vil man indrømme, at det bliver saa store Byrder, at kun saa Egne ville kunne bære dem. Og naar de tillige skulle yde dette Beløb i Løbet af en 15 Aar, saa vil man jo nok indse, at de ikke ville være i Stand til at gjøre det. Man maa dog — og det vil der vel være nogen Rimelighed for — kunne sætte Bidragene ud i Løbet af en længere Aarstæffe, som det ogsaa i foregaaende Aar har været under Omtale. Skulde Kommunerne bidrage betydeligt til Banernes Bygning, vil jeg her benytte Leiligheden til at udtale Ønsket om, at vedkommende Kommuner ogsaa faae Indflydelse paa Banernes Retning, paa Stationernes Beliggenhed og iildels ogsaa paa Jartplanen. Det vilde vel ogsaa være i Statens Interesse, om man tog et saadant tilbørligt Hensyn til vedkommende Kommuner. — blandt de Baner, her er Spørgsmaal om, maa man vel nok indrømme, at Banen Herning—Skjern, eller rettere Herning—Olgodbanen, saavel som ogsaa den lille Stump til Oddegrund, blive de, som Staten paatager sig at bygge, uden noget særlig stort Bidrag fra vedkommende Kommuner, altsaa som en Fortsættelse af Statsbanenettet, naar man da vil gaa over til de andre Baner, der skulle bygges mod yderligere Tilskud fra vedkommende Kommuner, vil man vel ogsaa indrømme, at Salling-Banen, saavel som Banerne paa Fyen, ere de, som først maa komme i Betragtning, fordi de ubetinget have det største og rigeste Opland og de folkeligste Egne, og altsaa størst Udsigt til, at de kunne forrente sig bedst. Naar der er Tale om Baner paa Fyen til Assens og Faaborg, maa man vel ogsaa tage Bogense med, thi det kan ikke negtes, at denne Bane har saa betydeligt og rigt

Opland, at man ogsaa, naar man i det Hele skulde gaa til Bygning af disse andre Baner, bør tage denne med. Der er endnu en Egn i Landet, som man maa indrømme er meget stedmoderlig behandlet med Hensyn til Bygning af Jernbaner, en Egn, som der ogsaa blev taget Hensyn til i forrige Samling, nemlig det store Opland imellem Lunderstov-Banen mod Syd, Herning-Banen mod Nord og Statsbanen mod Øst og Vest. Man mente den Gang, at kunne hjælpe dette store Opland, som jo mange Steder har henved en halv Snees Mil til den nærmeste Kjøbstad ved at bygge en Bane tværs igjennem det fra Nordøst til Sydvest, fra Silkeborg til Bramminge; men det er ogsaa vist nok, at Egnens Beboere da derved ikke saa let komme til den nærmeste Kjøbstad, og det er vel det, der har den væsentligste Betydning, de mange Kommuner ville vel neppe ønske at komme hverken ned til Bramminge eller op til Silkeborg, men væsentlig til Standerborg, Horsens og Veile eller til Varde mod Vest. Det kunde derfor maasse nok være værd at overveie, om man ikke, naar man nu lader Statsbanen gaa ned til Olgod, længere mod Syd kunde faae en billigere letbygget Bane fra Veile over mod Varde. Der kunde maasse være Tale om, at gaa over til et meget billigere System; det kunde maasse ogsaa være muligt, at man her kunde benytte Landeveien, Chaussejen mellem Varde og Veile; men det er selvfølgelig et Spørgsmaal, der maa tages under nærmere Overveielse, inden man kunde gaa over til et saadant. — Naar Spørgsmaalet bliver om i det Hele, at gaa over til et nyt System — det maa jo indrømmes, at det gamle bliver for dyrt, at Kommunerne trykkes for meget, naar de skulle yde saa betydelige Bidrag — vil man maasse efter den Erfaring, man har havt fra de saatalte letbyggede Baner, Søbjerg-Lunderstov Banen og Søbjerg-Holstebro Banen, have et mindre heldigt Resultat. Det viste sig nemlig, da Skifterne i Løbet af et Aar tildels maatte omlægges. Men der vil man maasse komme til det Resultat, at Feilen er at søge andetsteds, end i det Hele taget at nytte dette letbyggede System. Der var maasse her Leilighed til at udtale Ønsket om, at man fremtidig fra Administrationens Side paasaae, at Banerne blive byggede forsvarligt, og at, hvad enten man bygger efter det spærere eller det lettere System, der da var Sikkerhed for, at det var gode Materialier, der benyttedes. De Undersøgelser, som Ministeriet nu til dette Lovforslag har ladet